

Gelten die vlekkeloos instromen, brengen de gezondheid van de zeugen op het vermeerderingsbedrijf naar een hoger niveau. De prestaties nemen toe maar ook de biggen zijn gezonder. Dat gunstige effect zet zich door in de vleesvarkenshouderij en in de slachterij. Toch zijn er in de praktijk nog heel wat punten op de 'i' te zetten om de ideale quarantaine en adaptie van gelten te realiseren. Dat is in een notendop de conclusie van een ketensamenwerkingsproject van Topigs Norsvin en Vion.

Topigs Norsvin en Vion gaan de boer op en focussen op de instroom van gelten

Ketensamenwerking gezondere varkens

Een optimale instroom van gelten op vermeerderingsbedrijven dient meerdere doelen. De rode draad is het verbeteren van de diergezondheid en prestaties door de hele varkensvleesproductieketen heen. Maar hoe zit het in de praktijk met quarantaine en adaptatie en op welke punten kunnen vermeerderders actie nemen om stappen vooruit te zetten? Dat was het doel van een ketensamenwerkingsproject (zie kader). Vanuit Topigs Norsvin trok gezondheidsadviseur Karien Koenders het project gelteninstroom. Technisch accountmanager Dorien Eppink deed dat vanuit Vion.

Buitendienstmedewerkers van beide ketenpartijen hebben bij 79 varkensbedrijven met genetica van Topigs Norsvin en deelnemers aan BiglDee van Vion een enquête uitgevoerd. Dat waren zeugenbedrijven en gesloten varkensbedrijven met aankoop van gelten

of eigen aanfok. Over vijf hoofdthema's – transport, huisvesting en opvang, voeding, gezondheid en adaptatie – zijn praktische vragen aan de varkenshouder voorgelegd. Daarnaast is een gesprek gevoerd en een rondgang over het bedrijf gemaakt. "Bij de aandachts-punten per bedrijf worden ook andere schakels erbij betrokken, zoals de voeradviseur en de dierenarts", zeggen Koenders en Eppink. "Door hun expertise en kennis van de bedrijven te benutten, versterkt dat ons gezamenlijke doel: een betere gezondheid in de hele varkensvleesketen."

Resultaten

De analyses op het punt 'transport' leverden diverse zaken op. Over het algemeen was het transport op orde en waren vrachtwagens na het afleveren van de gelten

Gelteninstroom verenigt

In het project BiglDee wil Vion Farming samen met vermeerderders, transporteurs en vleesvarkenshouders de bigkwaliteit verbeteren. "Een projectonderdeel betrof de instroom van gelten", zegt Dorien Eppink, technisch accountmanager en dierenarts bij Vion.

"En wij willen juist dat de volgens ons gezondheidsplan opgefokte gelten optimaal presteren bij de vermeerderaar", vertelt Karien Koenders, gezondheidsadviseur bij Topigs Norsvin en dierenarts. Dat verbindt de twee ketenpartijen in het project om samen te focussen op de gelteninstroom in de praktijk.

Dorien Eppink en Karien Koenders

goed schoon te maken. "Wel verdient het strikt hanteren van het principe 'schone en vuile weg' op een aantal bedrijven aandacht", constateren ze. "Het transport en het in de hokken zetten van gelten kruist nogal eens met de dierlijnen op het bedrijf. Dit moet beter."

Een voorziening die goed moet zijn, is de opvang van gelten in een lege, schone ruimte. Zo'n quarantaine-ruimte moet minimaal wat betreft luchtstroom en mestopslag gescheiden zijn van andere bedrijfsonderdelen. Daarnaast moeten gelten lang genoeg daarin gehuisvest kunnen worden om ze optimaal door de quarantaine- en adaptatieperiode te loodsen. Ideaal is het om voor de adaptatie – inclusief de zogenaamde 'afkoelperiode' – in totaal twaalf weken uit te trekken. "Op die punten laat het merendeel van de zeugenhouders steken vallen. Het grootste knelpunt bleek het gebrek aan ruimte te zijn. Deze constatering was een echte eyeopener", benadrukt Koenders. "Willen varkenshouders dat écht goed krijgen, dan is het nodig te investeren in verruiming van de geltenopvang. Tot die tijd is elke kleine aanpassing om de situatie te verbeteren natuurlijk prima. Maar deze basisvoorziening op het bedrijf optimaal krijgen, moet in mijn ogen het doel zijn van elke vermeerderaar." Wat beiden opviel, was dat bij bedrijven die werkten met een goede quarantaineruimte, ook de looplijnen en aparte bedrijfskleding goed voor elkaar was. Dat bewijst dat wanneer een afgescheiden ruimte voor gelten aanwezig is, die hygiënemaatregelen dan makkelijker zijn door te voeren. "Wat mij betreft zou elke vermeerderaar het optimaal maken van de quarantaine- en adaptievoorziening bovenaan op zijn investeringslijstje moeten plaatsen. Dat zou de varkenssector flink wat gezondheidswinst opleveren", stelt Eppink. "Gelukkig groeit de aandacht daarvoor bij varkenshouders. Ze mogen de gelteninstroom best prominenter op de voorgrond plaatsen bij het streven naar betere prestaties en meer gezondheid en kwaliteit van hun biggen. Ze weten ook dat het resultaat oplevert."

HET STRIKT HANTEREN VAN HET PRINCIPE SCHONE EN VUILE WEG VERDIENT OP EEN AANTAL BEDRIJVEN EXTRA AANDACHT'

Beter afstemmen

De resultaten van de hoofdstukken 'voeding', 'gezondheid' en 'adaptatie' komen volgens Eppink en Koenders in grote lijnen vrijwel allemaal op hetzelfde neer. Het gaat om communicatie en zaken afstemmen met de subfokker. Een vermeerderaar moet weten welke voersoort er wordt gevoerd en hoeveel. Als de voeding soepel op elkaar aansluit, wordt de invloed van een risicofactor voor de darmgezondheid geminimaliseerd. Iets vergelijkbaars geldt voor de vaccinaties en de gezondheidsstatus: welk vaccinatieschema wordt er gehanteerd en van welke ziekten zijn de gelten vrij? "Komen Mycoplasmavrije gelten op een bedrijf waar die kiem wel circuleert, dan heeft dat invloed op de duur en intensiteit van de adaptatie", licht Koenders toe. "Dat zijn zaken die bedrijfsspecifiek moeten worden ingevuld. Met diagnostiek en monitoring kan de dierenarts volgen of een vermeerderaar succesvol is met de instroom van goed geadapteerde gelten." Eppink en Koenders zijn blij dat het eerste gezamenlijke pilotproject diverse zaken helder en bespreekbaar heeft gemaakt. Ook de actiepunten per bedrijf die het heeft opgeleverd, zullen aanzetten tot continue verbetering. Het gezamenlijke doel om de keten te versterken is geslaagd en zal volgens beiden verder worden uitgerold.

www.topignorsvin.nl
www.vionfoodgroup.nl